

Γιάννης Μπαζιώτης "Ένας Έλληνας στην Ανταρκτική"

Γιάννης Μπαζιώτης «Ένας Έλληνας στην Ανταρκτική» - Ευτυχής συμπόρευση Επιστήμης και Λογοτεχνίας

Μπορεί ένα βιβλίο να συγκεράσει την επιστημονική γνώση με το όνειρο έτσι, ώστε στις σελίδες του η ισορροπία τους να γοητεύει τον αναγνώστη; Στο «Ένας Έλληνας στην Ανταρκτική» του Γιάννη Μπαζιώτη το αποτέλεσμα το απέδειξε. Είναι εφικτό.

Το «Ένας Έλληνας στην Ανταρκτική», εκδόσεις iWrite 2018, αναδεικνύει όχι μόνο το πάθος του συγγραφέα για την έρευνα, αλλά και την ιδιαίτερη εκείνη λογοτεχνική φλέβα που κάνει ένα κείμενο να μεταπηδά από την ξερή επιστημονική καταγραφή στην δροσερή αφήγηση, με τον δημιουργό της να νιώθει ότι αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της φύσης και του σύμπαντος, μιας θαυμαστής ολότητας που καθλώνει.

Ο γεωλόγος Γιάννης Μπαζιώτης, PhD, Επίκουρος Καθηγητής από το 2016 του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, διακεκριμένος ερευνητής με πλούσια επιστημονική δράση σε διεθνές επίπεδο, με στόχο τη μελέτη μετεωριτών που οδηγούν στην εξέλιξη του Ηλιακού Συστήματος, επιλέγεται από τη NASA να συμμετάσχει σε αποστολή 80 ημερών στην Ανταρκτική. Το παιδικό του όνειρο παίρνει σάρκα και οστά και το βιβλίο αποτελεί όχι μόνο την καταγραφή των εμπειριών αυτού του μοναδικού ταξιδιού, αλλά και τη συναισθηματική πορεία από τη σύλληψη του ταξιδιού μέχρι την ολοκλήρωσή του.

Για το παιδικό του όνειρο λέει ο συγγραφέας: «Ένα όνειρο που οι βάσεις του τοποθετήθηκαν στο μυαλό μου 28 χρόνια πριν, το 1990, στην αυλή της γαργιάς μου. Τότε που επηρεασμένος ίσως από κάποια ταινία ή ντοκιμαντέρ, θυμάμαι να λέω χαρακτηριστικά στον εαυτό μου 'θα πάω στην Ανταρκτική με τη NASA' [...] Σήμερα 2 Απρίλη 2017 κι ακόμα περιμένω να γίνω δεκτός από τη NASA.»

Η πρόσκληση από τη NASA έρχεται και ο Μπαζιώτης καλείται να συμμετάσχει στην Αποστολή ANSMET, ως ο πρώτος Έλληνας γεωλόγος. Το ταξίδι για την πιο όμορφη περιοχή του Πλανήτη και ταυτόχρονα την καλύτερη φυσική «παγίδα» μετεωριτών στη γη, ξεκινά μέσω Ηνωμένων Πολιτειών και Νέας Ζηλανδίας.

Ο συγγραφέας δίνει με λεπτομέρειες, που όμως δεν κουράζουν -γιατί οι περιγραφές τους εναλλάσσονται με σκέψεις και συναισθήματα- όλη την προετοιμασία μέχρι την άφιξη στον τόπο του παιδικού του ονείρου, την Ανταρκτική, «την μόνη ήπειρο του πλανήτη μας που πλησιάζει συνθήκες διαστήματος».

Κάθε μέρα της δύσκολης αποστολής περιγράφεται στο βιβλίο με μορφή σελίδων ημερολογίου, όπου η επιστημονική καταγραφή της διαδικασίας που ακολουθείται συμπορεύεται με τα συναισθήματα και τις σκέψεις του, ισόρροπα σ' ένα γοητευτικό παζλ.

«Ξέρουμε ότι περπατούμε σε παρθένες περιοχές που μόνο μεγάλοι εξερευνητές του παρελθόντος κατάφεραν να πλησιάσουν[...] Το τοπίο πανέμορφο, επιβλητικό. Δύσκολα μπορεί να βρει κάποιος κάτι αντίστοιχο στον πλανήτη μας. Εναλλαγές χιονιού και μπλε πάγου. Μπλε πάγος που σε πολλά σημεία κρύβει παγίδες.»

Η χαρά του βιώματος του μεγάλου ονείρου συνυφαίνεται με τους κινδύνους και τη νοσταλγία για τα αγαπημένα πρόσωπα που είναι μακριά. Η μαγεία της Ανταρκτικής είναι όμως ασύλληπτη και νικά τα άλλα συναισθήματα.

«Κανένας ήχος στην ατμόσφαιρα εκτός από την αναπνοή μας. Είναι πρωτόγνωρο συναίσθημα να βρίσκεσαι σ' έναν χώρο που απουσιάζει ολοκληρωτικά κάθε ήχος. Είναι κάτι ασύλληπτο για τον μέσο άνθρωπο- κάτοικο της γης. Πιθανώς εδώ βρίσκεται η πηγή του ήχου της σιωπής»[...]

Η εύρεση και συλλογή των μετεωριτών, του κυρίαρχου στόχου της αποστολής, περιγράφεται με την ίδια λεπτομέρεια και σοβαρότητα που περιγράφεται η καθημερινότητα που ζουν τα μέλη της ομάδας, που τώρα, μέσα από την καθημερινή επαφή, μετατρέπονται σε μέλη πια μιας οικογένειας, πράγμα που διαπιστώνουν όλοι στο τέλος του ταξιδιού.

Καθώς το τέρμα της περιπέτειας πλησιάζει, κυριαρχούν σκέψεις όπως αυτές: «Είναι πολύ βασικό να είσαι ερωτευμένος με την Επιστήμη[...] Η Επιστήμη, η πραγματική Επιστήμη, προϋποθέτει την αγνότητα της ψυχής που έχουμε παιδιά, την περιέργεια που έχουμε μεγαλώνοντας και ανακαλύπτοντας τον κόσμο γύρω μας [...]

Η υπομονή, επιμονή, συνεχής και σκληρή δουλειά, μέσα από την καθημερινή ταπεινότητα, μας βοηθά στο να γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι [...]

Με επιστημονική ακρίβεια στην περιγραφή, που προέρχεται από σοβαρή γνώση του αντικειμένου, με ύφος διαυγές, που περικλείει τα λεπτότερα συναισθήματα μαζί με μια φιλοσοφική θεώρηση της ζωής, ο Καθηγητής Μπαζιώτης παραδίδει στους φοιτητές του, στους συναδέλφους αλλά και σε κάθε αναγνώστη ένα κείμενο εξαιρετικά ενδιαφέρον και πρωτότυπο. Ένα βιβλίο ιδιαίτερο και ελκυστικό.

Πηγή: Δήμητρα Σμυρνή, «[Ένας Έλληνας στην Ανταρκτική](#)», www.faretra.info 19/8/2019

(ανακτήθηκε 4/4/2021)

Δραστηριότητες

1. Ο όρος «κριτική» έχει πολλές σημασίες. Πρώτα απ' όλα σημαίνει την πολύ γνωστή *βιβλιοκρισία*· τη δημοσίευση, δηλαδή, ενός σύντομου σε έκταση κειμένου, συνήθως σε κάποια εφημερίδα ή περιοδικό, με το οποίο ο κριτικός παρουσιάζει, κρίνει και αξιολογεί ένα συγκεκριμένο λογοτεχνικό έργο. Ποια χαρακτηριστικά του παραπάνω κειμένου μάς επιτρέπουν να το θεωρήσουμε βιβλιοκρισία;
2. Η Δήμητρα Σμυρνή αρχίζει την κριτική της με μια ερώτηση. Τι πετυχαίνει με αυτή την επιλογή;
3. Να παρατηρήσετε τη δομή του κειμένου και να διακρίνετε την πορεία που ακολουθεί η συγγραφέας στην κριτική της.
4. Ποια στοιχεία του βιβλίου, σύμφωνα με την κριτικό Δ. Σμυρνή, προσδίδουν λογοτεχνικότητα στο κείμενο του γεωλόγου Γιάννη Μπαζιώτη;
5. *Η Επιστήμη, η πραγματική Επιστήμη, προϋποθέτει την αγνότητα της ψυχής που έχουμε παιδιά, την περιέργεια που έχουμε μεγαλώνοντας και ανακαλύπτοντας τον κόσμο γύρω μας [...]* Ποια είναι η δική σας γνώμη για αυτό; Σκεφτείτε τα βιώματά σας από την παιδική ηλικία, για να αναπτύξετε τις σκέψεις σας σε 150 λέξεις.
6. Υποθέστε ότι συμμετέχετε στην επιστημονική ομάδα του Μπαζιώτη στο ταξίδι στην Ανταρκτική και καταγράφετε τις εντυπώσεις σας ημερολόγιο του ταξιδιού. Να ανοίξετε μία σελίδα στα [google docs](#), παίζοντας σκυταλοδρομία γραφής, και ο καθένας/καθεμιά να γράψει τις προσωπικές εμπειρίες από την ανακάλυψη μετεωριτών στην Ανταρκτική. Όπως στο παιχνίδι της σκυταλοδρομίας, να διαβάζετε το κείμενο του/της προηγούμενου/ης, ώστε το τελικό κείμενο να έχει νοηματική συνάφεια. Για να γράψετε την αφήγησή σας, μπορείτε να ανατρέξετε στην παρακάτω διεύθυνση όπου δίνονται κάποιες επιπλέον πληροφορίες και φωτογραφίες, ώς ερεθίσματα:
<https://www.ellines.com/erga-ellinon/40089-o-%CE%84ellinas-tis-antarktiki/>
7. Να εντοπίσετε στο κείμενο τους ενδιάμεσους σταθμούς του ταξιδιού του Μπαζιώτη για την Αργεντινή και στη συνέχεια με την εφαρμογή [tripline](#) να δημιουργήσετε έναν εξατομικευμένο χάρτη, με πολυμεσικό υλικό της αρεσκείας σας, με σκοπό να αφηγηθείτε την πορεία της επιστημονικής ομάδας προς την ήπειρο των μετεωριτών.